

Nožnice medzi priemyslom a službami

Autori: Martin Pažický, Branislav Žúdel

Druhá vlna pandémie zvyrazňuje rozdiel medzi výkonnosťou priemyslu a služieb. Kým v prvej vlne utrpela straty aj priemyselná výroba, v druhej vlne sú zasiahnuté výraznejšie zatiaľ len obchod a služby.

Slovenský priemysel druhej vlne nákazy odoláva

- Výkon slovenského priemyslu bude v októbri ovplyvnený aj registráciami nových automobilov v zahraničí. Tie vo Francúzsku a v Nemecku síce mierne zvolnili, ale rast pokračoval tak v USA ako aj v Číne. Tieto štyri ekonomiky boli pritom ťahúňom zotavenia slovenských automobiliek v letnom období (viď. mapa). V októbri by preto pozitívny výkon sektora mohol pokračovať. Slovensko je zároveň na popredných miestach vo vývoze hybridov a elektromobilov.
- Priemyselná výroba by nemala byť výraznejšie ovplyvnená druhou vlnou ani v novembri. Najnovší index nákupných manažérov (PMI) v európskom priemysle oslabil len mierne a drží sa v rastovej zóne už niekoľko mesiacov. Aj spotreba elektriny na Slovensku v novembri medziročne pravdepodobne stúpne, čo opäť indikuje posilnenie slovenského priemyslu. V minulom týždni bola spotreba vyššia ako pred rokom aj napriek tomu, že sviatok 17.11. pripadol tento rok na pracovný deň a minulý rok na nedeľu. Tento faktor viditeľne ovplyvnil mobilitu obyvateľov a bez neho by sa priemyslu darilo ešte viac.

Nožnice medzi priemyslom a službami sa otvárajú

- Kým v prvej vlne utrpel straty aj priemysel, v druhej vlne sú zasiahnuté výraznejšie len služby a obchod. Predbežné údaje ukazujú, že opatrenia na pribrzdzenie šírenia nákazy v Európe zatiaľ pribrzdili hlavne sektor služieb.

- Novembrový index nákupných manažérov (PMI) v službách klesol ešte výraznejšie než očakával trh. Nožnice medzi výkonom služieb a priemyslu sa tak v Európe výrazne otvorili. Prvé tvrdé údaje o maloobchodných tržbách za október poskytlo Poľsko, kde výkon zaostal za minulým rokom o 2,3 %, čo je najnižšia úroveň od mája.
- Slovenský maloobchod v októbri ešte nemusí klesnúť až tak výrazne, najmä v dôsledku predzásobenia pred obmedzením vychádzania. Tržby však v októbri prepadnú v reštauráciách a ubytovaní a oslabenie bude pretrvávať aj naďalej. Podľa údajov z eKasy sa tržby v obchode po prepade zo začiatku novembra spamätali a aj v poslednom týždni prevyšujú predkrízové úrovne. Tieto údaje signalizujú, že trh práce je celkovo odolný a zasiahnuté sú zatiaľ len špecifické sektory.

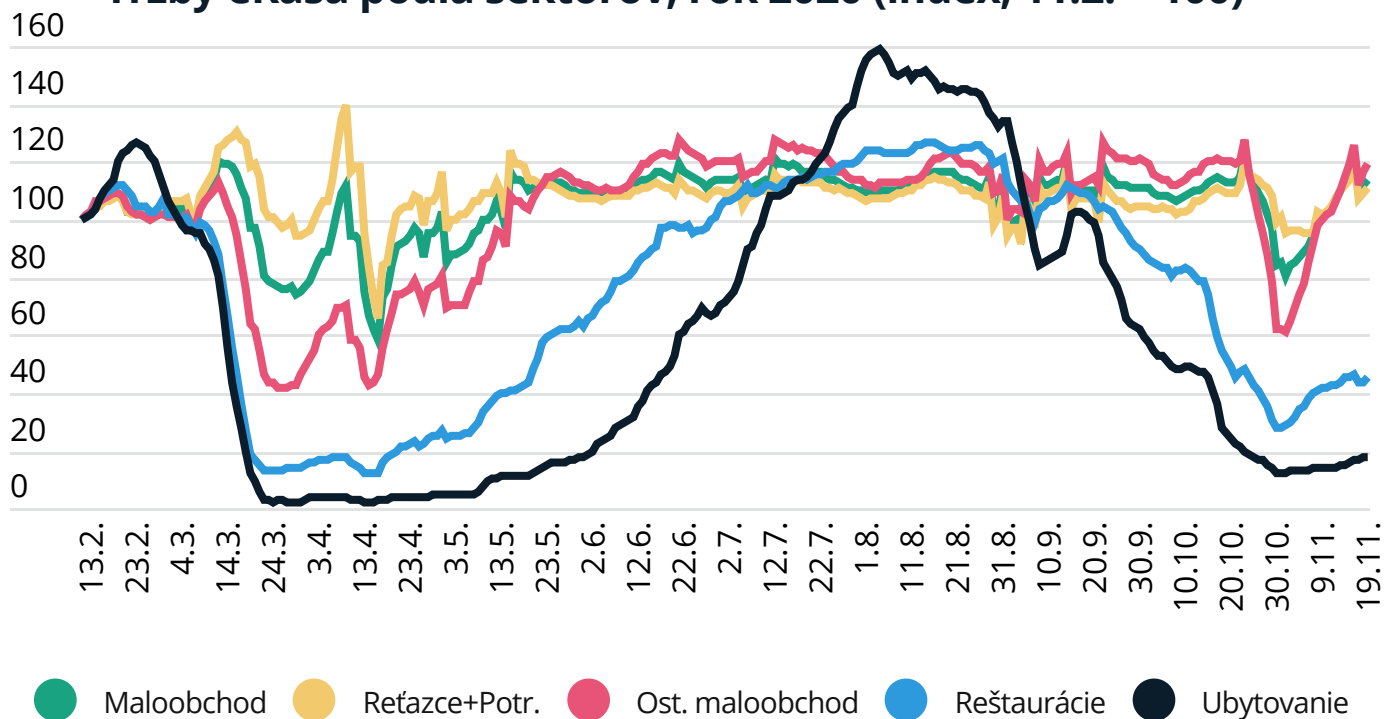

Druhá vlna zatiaľ výrazne nezvýšila mieru nezamestnanosti

- Nezamestnanosť v októbri po dvoch mesiacoch poklesov opäť stúpila (po sezónnom očistení). Nárast bol však mierny a do evidencie pribudlo približne 900 osôb. Prítok a odtok do nezamestnanosti bol v októbri takmer identický, takže aj počas druhej vlny dokázal trh práce generovať pracovné miesta. V porovnaní s globálnou finančnou krízou sa tak počet nezamestnaných stabilizoval oveľa rýchlejšie.
- Dopyt po práci sa po zvoľnení stabilizoval, ale vysoká miera neistoty ohľadne budúceho vývoja brzdí nábor nových zamestnancov. Týždenné údaje z portálu profesia.sk ukazujú, že počet pracovných ponúk sa po výraznom aprílovom prepade pomaly vracal na svoje minuloročné hodnoty. Pozitívny vývoj však pribzdila druhá vlna pandémie.
- V polovici novembra počet pracovných ponúk na portáli profesia.sk dosiahol 3 821, čo je o 18 % menej ako minulý rok. Najvyšší medziročný prepad zaznamenalo gastro, administratíva a obchod. Sektory najviac zasiahnuté protiepidemickými opatreniami a nižšou mobilitou obyvateľstva tak zaznamenávajú nielen najväčší prepad tržieb (cestovný ruch, hotelierstvo a reštaurácie), ale aj výrazne nižší dopyt po novej pracovnej sile. Naopak vyšší dopyt po práci v strojárstve a výrobe je v súlade s dynamickým oživením priemyselnej výroby zo septembra.

GRAFY

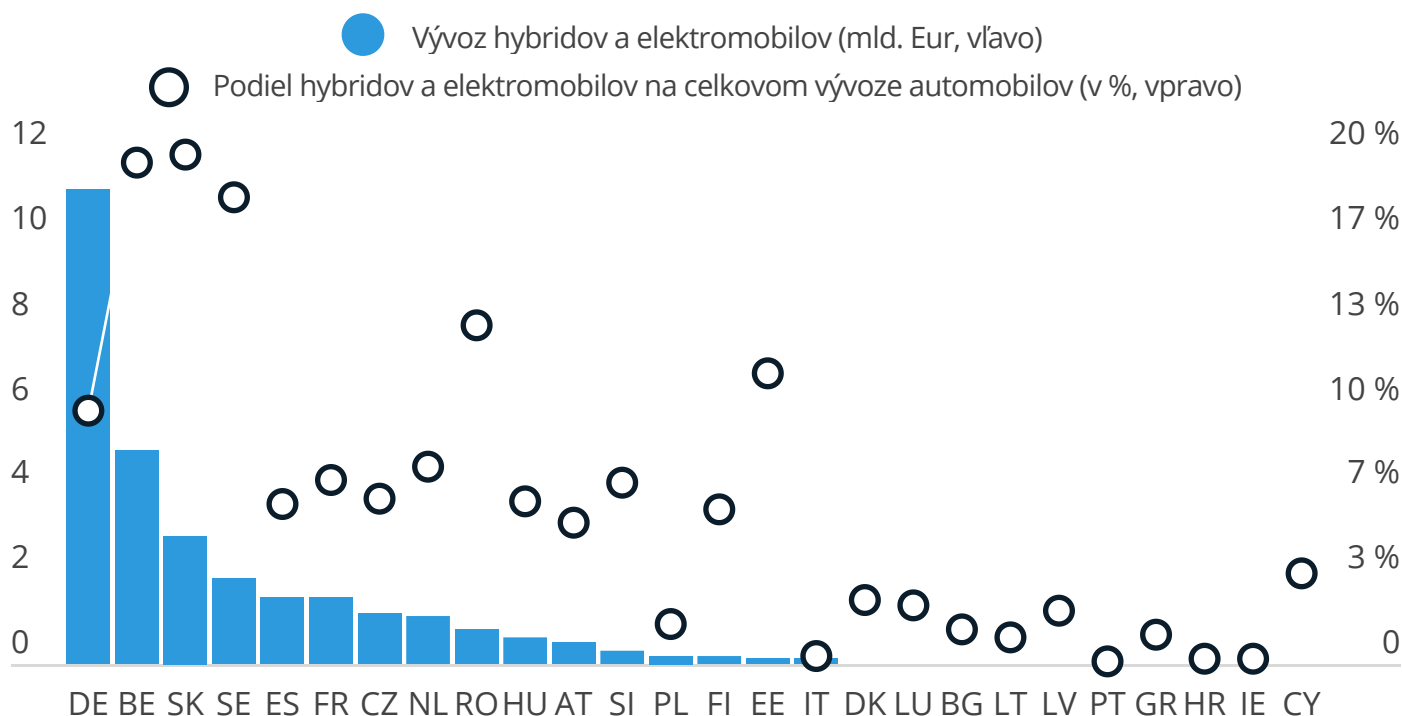
Tržby eKasa podľa sektorov, rok 2020 (index, 11.2. = 100)

[Download data](#)

Zdroj: eKasa, IFP

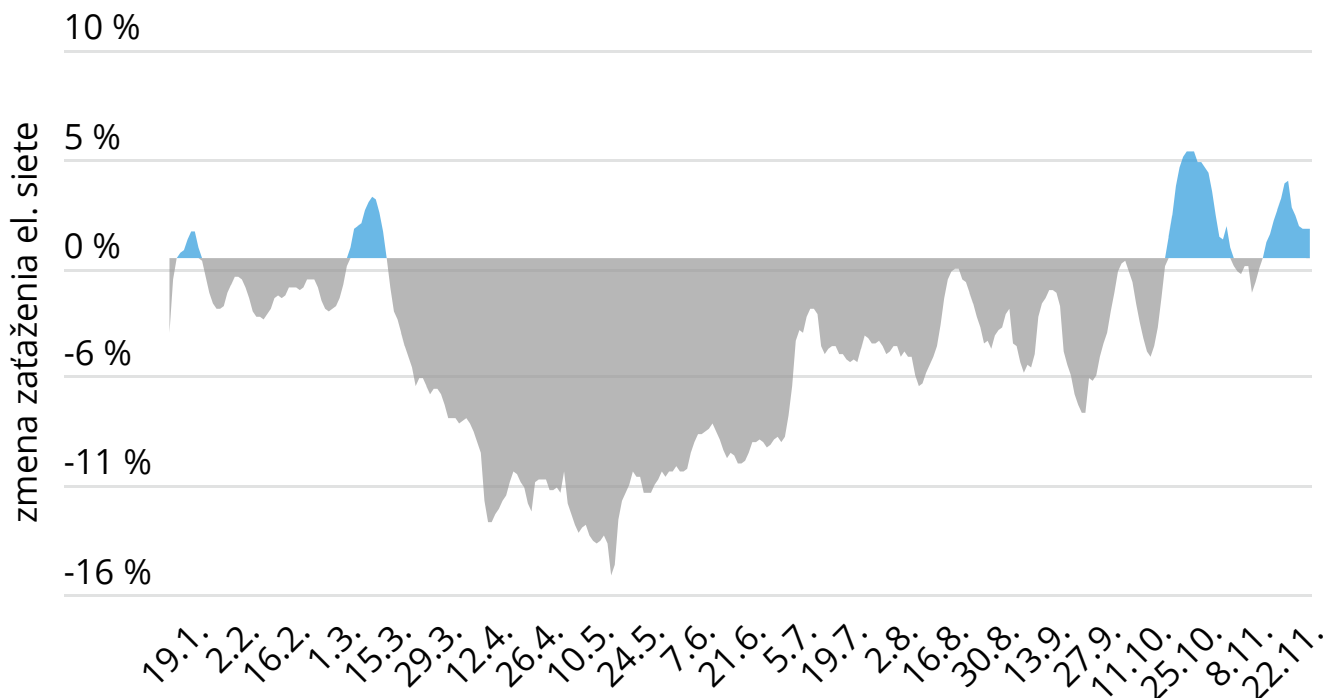
Vývoz hybridov a elektromobilov v Európe, kumulatívne za rok 2020

[Download data](#)

Zdroj: Eurostat, IFP

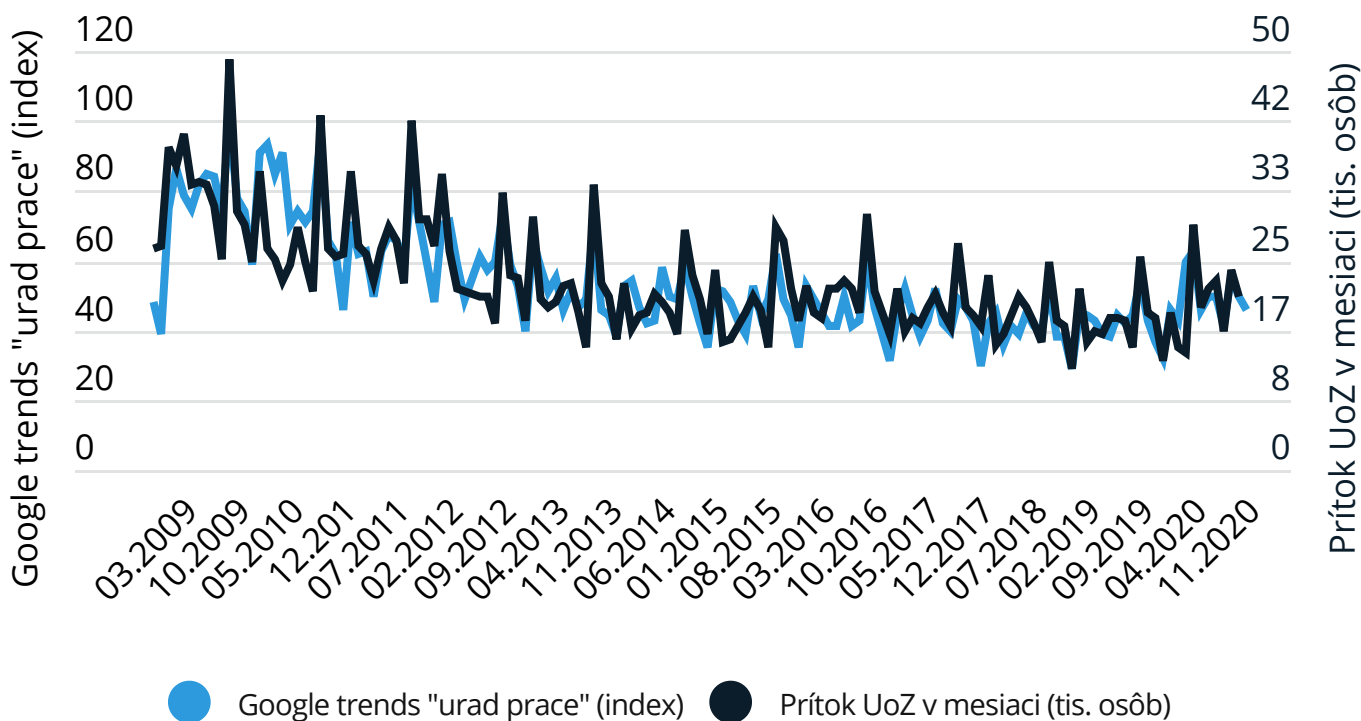
Spotreba elektriny na Slovensku v 2020 (% zmena oproti 2019)

Download data

Zdroj: dae, IFP

Vyhľadávanie pojmu „urad prace“ na Google a prítok do nezamestnanosti

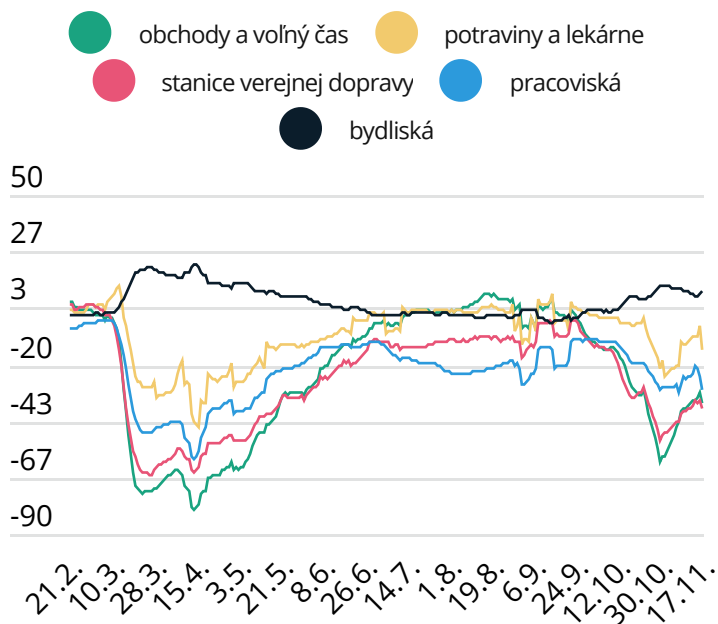

● Google trends "urad prace" (index) ● Prítok UoZ v mesiaci (tis. osôb)

Download data

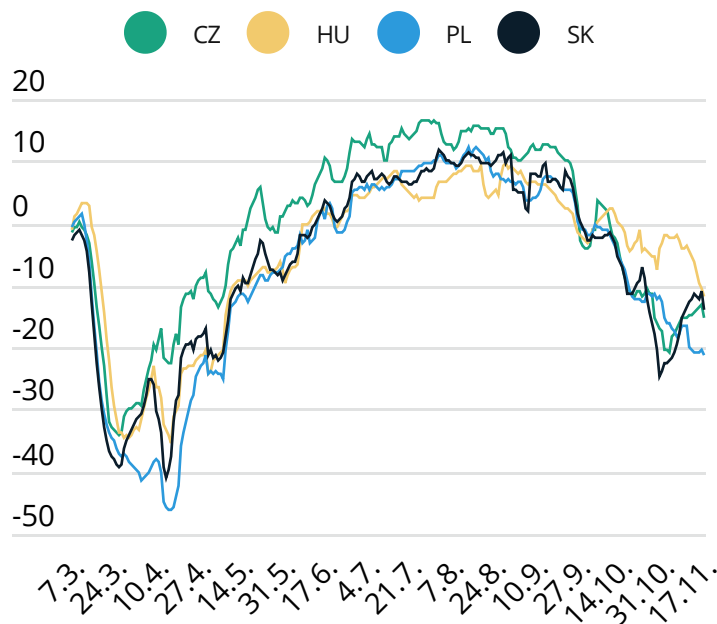
Zdroj: Google, ÚPSVaR, IFP

Mobilita obyvateľstva na Slovensku podľa Google v 2020 (index oproti feb.)

[Download data](#)

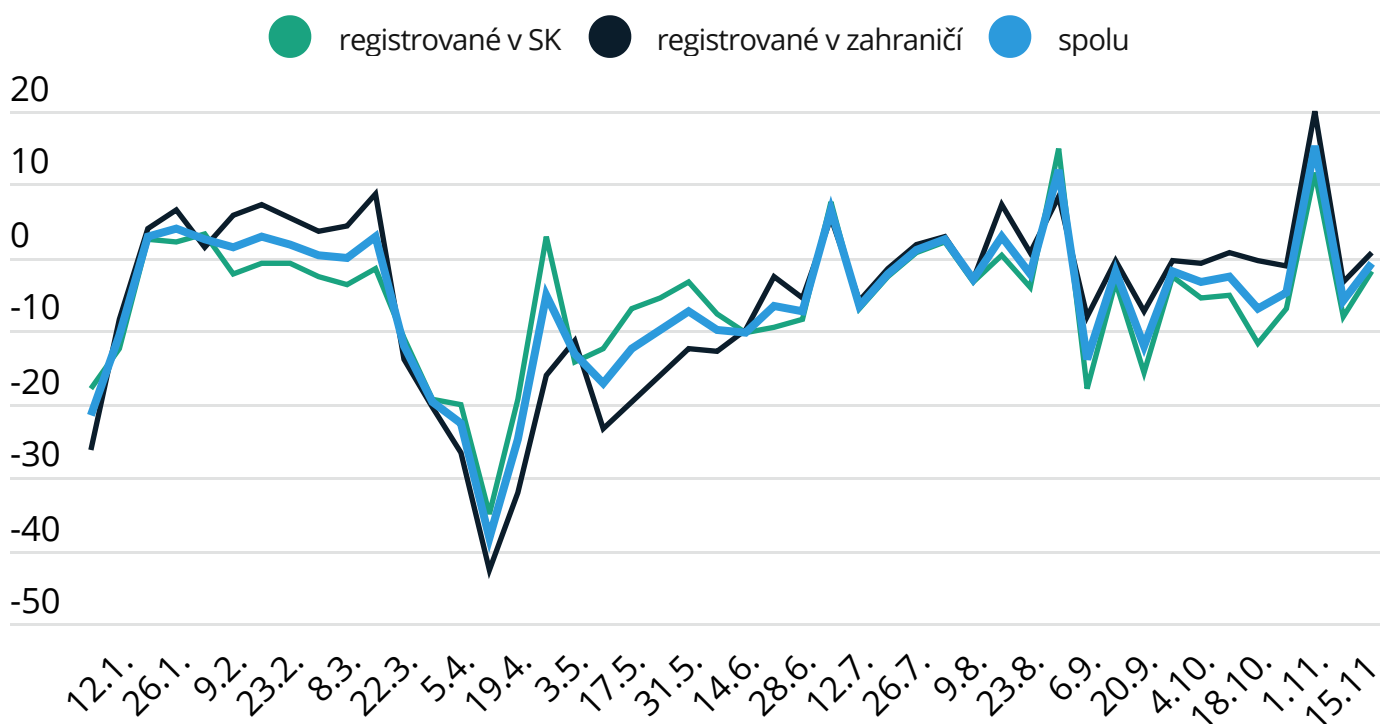
Zdroj: Google Mobility, IFP

Mobilita mimo bydliska podľa FB (% zmena oproti feb., 7-dňový priemer)

[Download data](#)

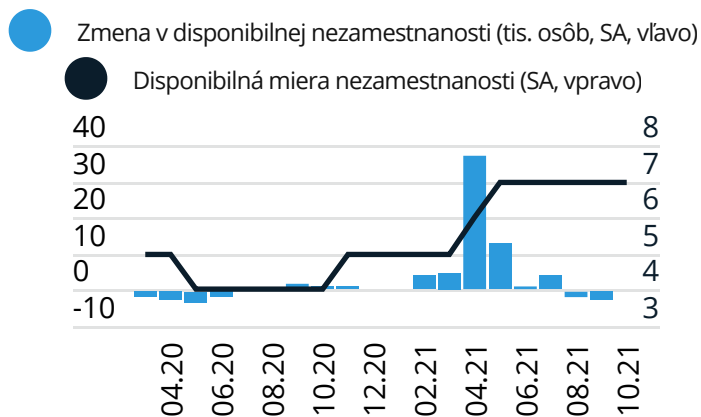
Zdroj: Facebook, IFP

Počet najazdených km nákladnej dopravy (% zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roku)

[Download data](#)

Zdroj: Skytoll, IFP

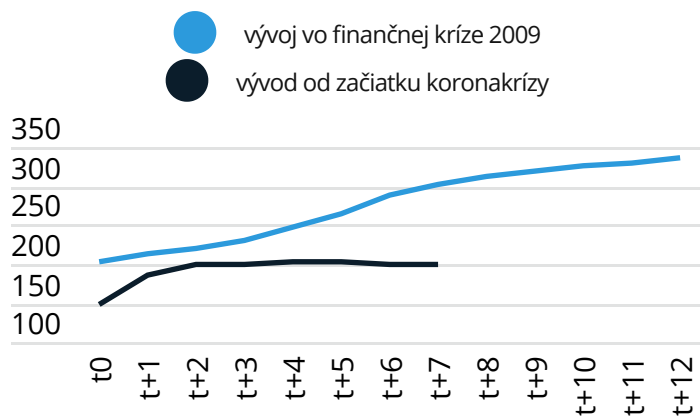
Disponibilná miera nezamestnanosti

Download data

Zdroj: ÚPSVAR, IFP

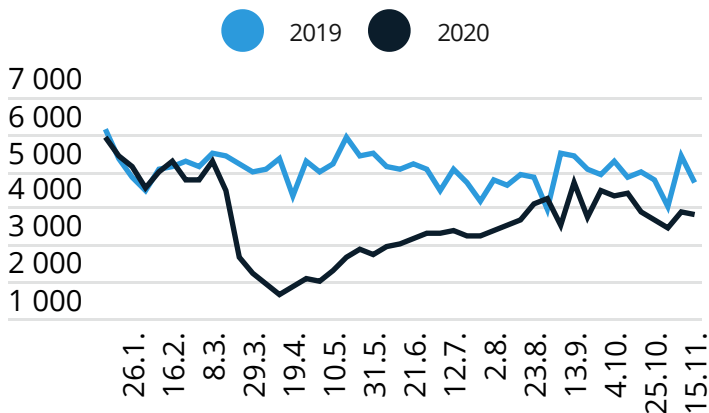
Porovnanie nezamestnanosti v časech finančnej krízy s COVID-19 (tis. osôb, SA)

Download data

Zdroj: Eurostat, IFP

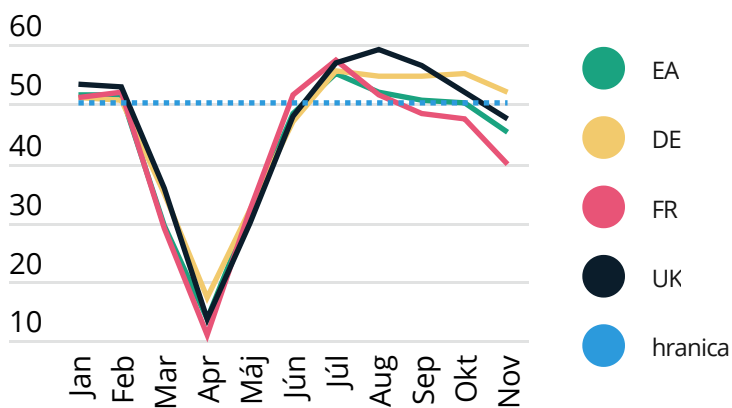
Pracovné ponuky podľa Profesie (počet inzerátov)

Download data

Zdroj: IFP, Profesia

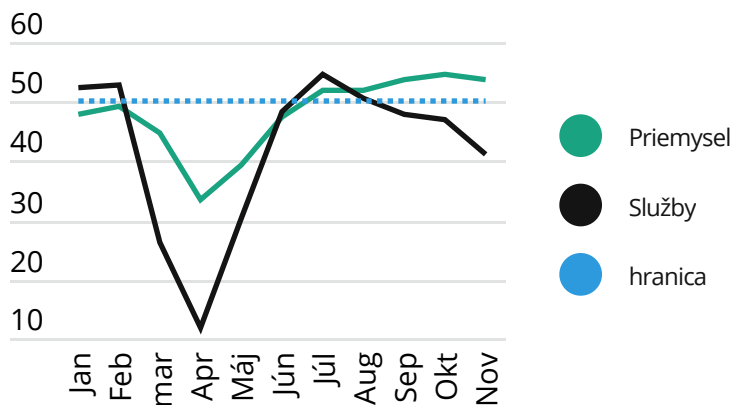
Hodnotenie situácie nákupnými manažérmi (PMI v bodoch)

Download data

Zdroj: IFP, IHS Markit

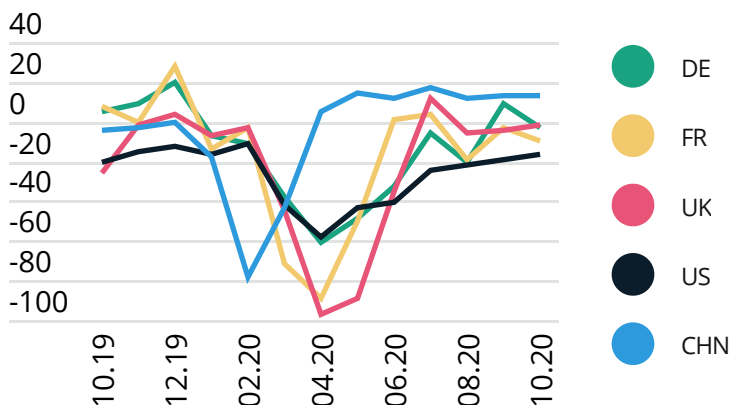
Služby a priemysel v eurozóne (PMI v bodoch)

Download data

Zdroj: IFP, IHS Markit

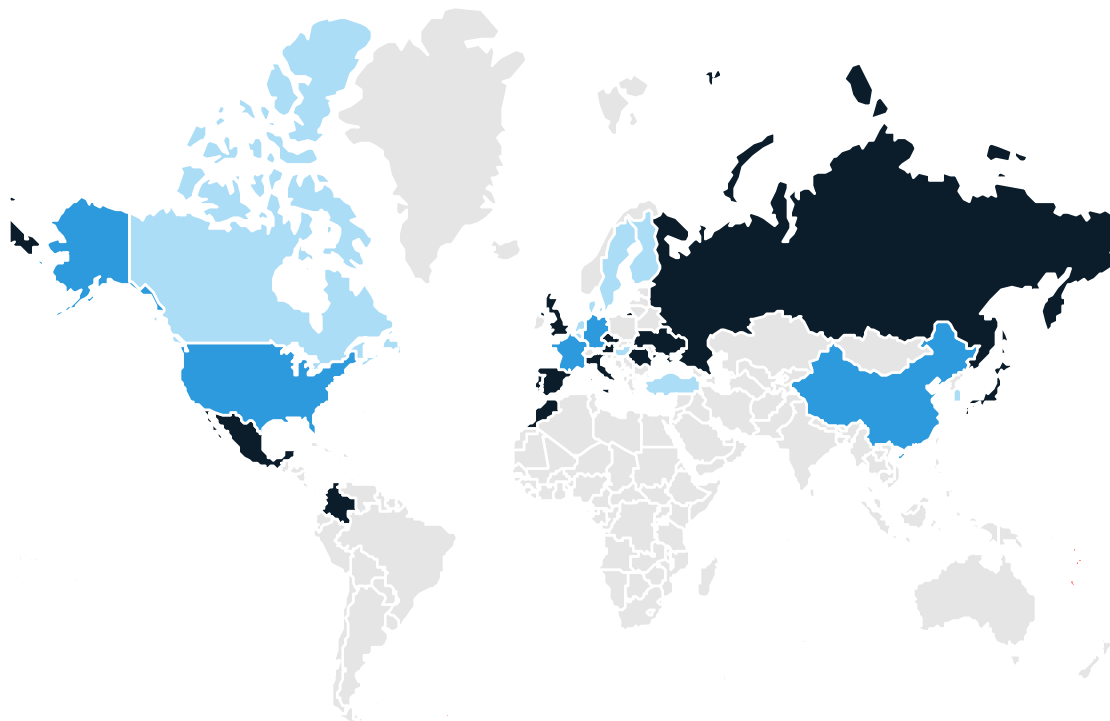
Registrácie nových automobilov (medziročný rast v %)

Download data

Zdroj: IFP, acea.be, Bloomberg, UD Fred

Kontribúcie k medziročnému rastu slovenských exportov za jún až august

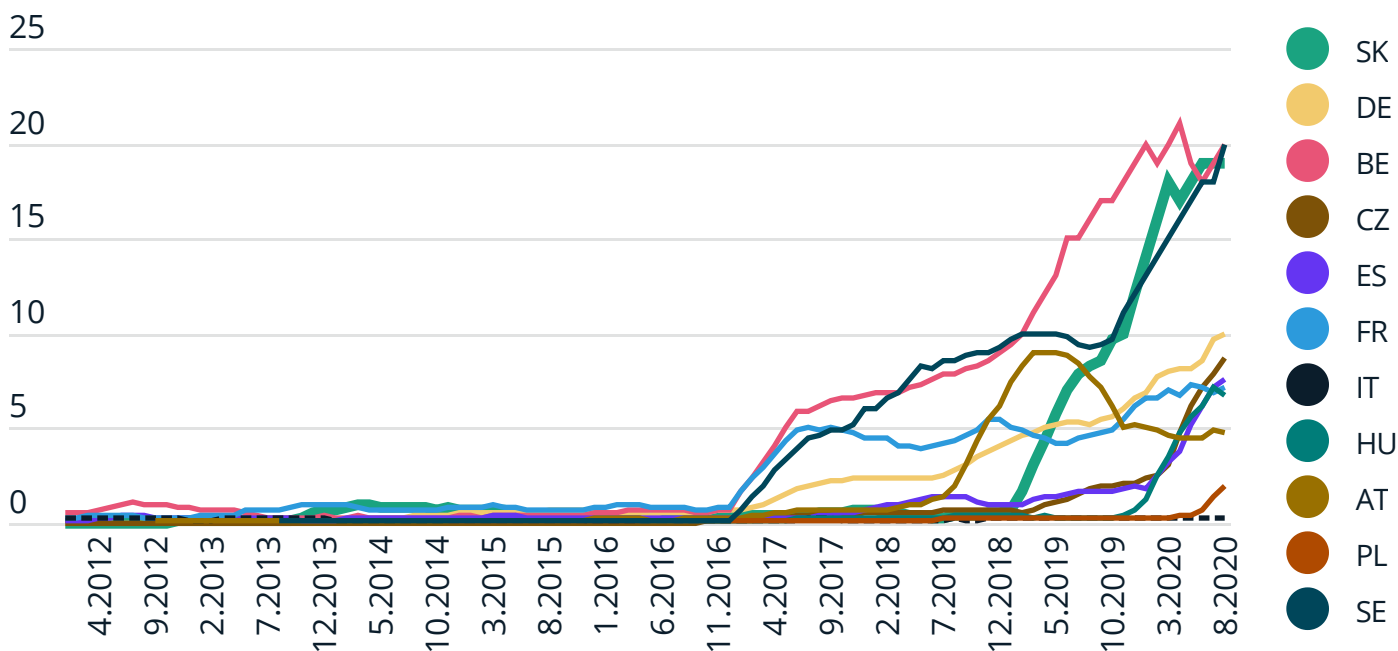

kontribúcie < 0
 0 < kontribúcie < 1
 kontribúcie > 1

Download data

Zdroj: Eurostat, IFP

Podiel vývozu hybridov a elektromobilov (7-mes priemer v %)

Download data

Zdroj: Eurostat, IFP

